

konvergencia Kényszerpályán

Előző számunkban összefoglaltuk és idéztük az Állami Számvevőszék jövő évi büdzsére vonatkozó vizsgálatának önkormányzatokra vonatkozó részeit. Az alábbi folytatásban több táblázattal, adattal illusztrálva egészítjük ki a vizsgálati jelentés, főként helyhatóságokat érintő, megállapításait.

A 2008. évi költségvetés hivatalból véleményező Állami Számvevőszék szerint a tervezet reális, megvalósítható, és nagyjából megfelel a konvergenciaprogramban vállaltaknak. Az önkormányzati fejezet azonban ismét a legtöbb kritikát tartalmazó részek között van. Tartalma lassan egy évtized óta ismert: szaporodó feladatok, fogyatkozó források, ennek következményeként pedig növekvő adósság. A számvevők élesen bírálják a kormány előkészítetlen reformjait. Először a dokumentum általános megállapításait tartalmazó részeket, majd az önkormányzati fejezetet foglaljuk össze, szerkesztett formában.

A jövő évi büdzsé szerves része annak az egyensúlyteremtő folyamatnak, amelynek fő irányát, súlypontjait a konvergenciaprogram jelöli ki – szövegzte le Kovács Árpád, az

ÁSZ elnöke a parlamenti vitában. Bár, mint mondta, több ponton is feszültségforrást tartalmaz. Ilyen kiemelt kockázat a gazdasági növekedés szempontjából az ideai és a jövő évi infláció, ami megnehezíti a konvergenciaprogram, illetve az ígért mértékű hiánycsökkentés teljesítését. Kiemelt kockázat az önkormányzati szféra finanszírozása, valamint fokozódó eladósodása. Ide sorolhatók még a társadalombiztosítás kiadási előirányzatai közül a nyugdíjkiadások, valamint az, hogy az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásait alacsony kockázattal tervezték. Az is veszélyeztetheti a költségvetést, ha a kormány esetleg úgy dönt, hogy átvállalja az állami, önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetek adósságait.

Közpénzügyi fegyelmet szeretnének a számvevők

A büdzsé vizsgálatának általános megállapításokat tartalmazó részéből kiderül, hogy a 2008–2010-es időszak költségvetési politikáját összetett és ellentétes irányba ható tényezők határozzák meg, amelyek jelzik annak szűk mozgásterét.

Ezzel egyidejűleg a konvergenciaprogram és az államháztartási törvény szabályai szerint a 2008. évben az elsődleges egyenlegnek el kellett érni a nullszaldós álla-

potot. A 2008. évet követően magas kockázatot jelenthet a kormányzati körbe tartozó gazdálkodó szervezetek, illetve az állami garanciavállalás mellett felvett hitelek (MÁV Zrt., BKV Zrt.) miatti esetleges adósságátvállalások mértéke is.

Mindezekre figyelemmel kiemelt jelentőséggel bír és ennek ellenére késik a 2008. évi és a további évek költségvetési biztonságát garantáló közpénzügyi fegyelem szabályrendszerének (például az elsődleges többlet, a negyedéves, a középtávú kiadási plafon, a fenntartható adósságszint, a kötelező ellentételezési és az önkormányzatok eladósodását korlátozó szabály) teljes körű megalkotása, a garanciális szempontok kiépítése, amelyek biztosíthatnák az éves költségvetési terv konvergenciaprogram által kijelölt pályán maradását.

A 2008. évi költségvetési törvényjavaslat a tervezett makrogazdasági mutatók mellett végrehajthatónak látszik.

A bevételek és a kiadások kockázatait a 170 Mrd Ft-os tartalék elháríthatja. A 2008. évre jelzett, a GDP 4,1%-át jelentő államháztartási hiány 0,2%-ponttal alacsonyabb a konvergenciaprograménál. (1. grafikon)

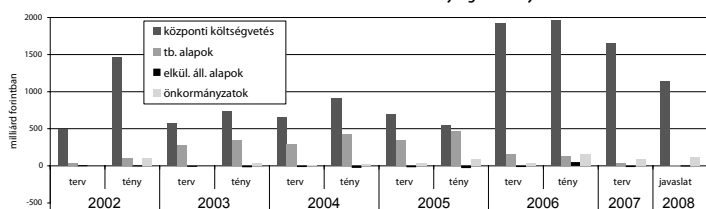
Az intézményrendszer átalakítása elmaradt

A kormány az államháztartási hiány mérséklésére és a növekedés érdekében a közigazgatásban, az egészségügyben és az oktatásban változásokat indított. Ezek az ideai és a jövő évi költségvetésekben egyaránt a pénzügyi megszorító intézkedések (bevételelnövelő, kiadáscsökkentő) hatásaira épülnek, ám nem látszanak eredményesnek.

A közszféra létszáma a 2006. évben 10 700 fővel, 2007-ben 8000 fővel csökkent, és a 2008. évi költségvetésben további 6000 fő csökkenésével számolnak. A létszámleépítés egyszeri kiadási többletet is generált, de ezzel nem tartott lépést az állami feladatok, az intézményrendszer átalakítása, ezért a kiadásokban elérhető megtakarítások üteme a konvergenciaprogram teljesülése szempontjából kockázatot hordoz.

Az egészségügyi reformként meghatározott lépések tartalmát, célrendszerét sem a kormányprogram, sem pedig a konvergenciaprogram részleteiben nem tartalmazza, elmaradt a tervezett intézkedések időbeni ütemezésének és a finanszírozás forrásának a kifejtése is. A kormányprogram a köz- és magánfelelősség tisztázását tűzi ki, valamint az állam szolgáltató és szociális hálóban betöltendő szerepének csökkenését és nagyobb egyéni felelősségvállalást jelez. Ugyanakkor nem ismerhető meg a

① Az államháztartás alrendszerei tervezett és tényleges hiányának alakulása

köz- és magánfinanszírozás jövőbeni alakulása, a konkrét finanszírozási megoldások. A kormány nem fogalmazta meg egységes határozatban az egészségügy átalakításának új programját, a finanszírozás forrásaira, illetve módjára nem készült költségvetés, illetve finanszírozási terv.

Az oktatási reformról a törvényjavaslat nem mutatja be, hogy a tandíj bevezetésén, a hallgatói létszám csökkenésén kívül milyen eredményeket, milyen megtakarításokat kíván elérni.

Bevételek és kiadások

A bevételeknél a dokumentációk alapján véleményezhető vám- és adóbevételei előirányzatok az összes adó- és vámbevétel 54,9%-át jelentik. Összegük 3479,7 Mrd Ft, amelynek 99,9%-át alacsony kockázat mellett teljesíthetőnek értékelte az ellenőrzés. A kiadási előirányzatok megalapozottnak és reálisnak, betarthatónak minősültek.

A központi költségvetés adósságának tervezett összege a 2008. évre 17 040,3 Mrd Ft (7,2%-kal magasabb a 2007. évi tervnél), ami a GDP 62,1%-át teszi ki.

A központi költségvetés 2008. évi deviza- és forintadósságának növekedése üteme 4,7%-kal, illetve 8,3%-kal haladja meg a 2007. évre tervezettet. Kockázatot jelenthet, hogy a 2007–2011 évek mindegyikére 251 Ft/euró, illetve 182,1 Ft/USD árfolyammal számolnak.

A prioritások

Az adósságszolgálatokkal kapcsolatos kiadások költségvetési törvényjavaslatban szereplő összege 1110,8 Mrd Ft, ami 45,0 Mrd Ft-tal tér el az ÁKK Zrt. által korábban készített finanszírozási tervben szereplőnél. A 2008. évi költségvetési törvényjavaslatban prioritást élvezett az unióból érkező források és a támogatások igénybevétele biztosító hazai társfinanszírozások előirányzatainak megtervezése. A rendelkezésünkre álló adatok szerint a támogatások igénybevételeinek fedezete a költségvetési törvényjavaslatban biztosított.

A finanszírozás felülvizsgálata ismét elmaradt

A 2008. évi állami költségvetéséről szóló törvényjavaslat az önkormányzati forrásszabályozásban alapvető változások

kat nem tartalmaz. A törvényjavaslat általános indokolása megállapítja, hogy a 2007. évi támogatások fajlagos értékeinek (normatívák) megőrzésére irányult. Az indoklás szerint az önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat is – a 2008. évben hitelforrások nélkül számíthatnak, amely 4,7%-kal haladja meg a 2007. évi költségvetési törvényjavaslatban bemutatott előirányzatokat.

A gazdálkodási feltételeket 2008-ban az áremelkedések miatti reálértékvesztés kedvezőtlenül befolyásolja. A közszolgáltatások színvonalának javítását a források szűkössége, hatékonyságának növelését az elaprózottságból fakadó szolgáltatásszervezési és finanszírozási gondok továbbra is gátolják.

Az állami és önkormányzati feladatok és azok forrásainak – több éve szorgalmazott – felülvizsgálata nem történt meg, a köztük lévő összhang nem javult.

Továbbra is bonyolult és költséges adminisztráció jellemzi a támogatások helyi önkormányzatokhoz történő eljuttatását, csak kis mértékben csökkent a támogatási jogcímek száma és az igénybevételei szabályok nem egyszerűsödtek.

Növekvő hiány, csökkenő források

A javaslat szerint a források csökkenő hányada (a 2007. évi 43,6%-kal szemben 40,1%) származik a közpon-

ti költségvetési kapcsolatokból, ugyanakkor 3,7 százalékponttal növekszik az EU-s támogatás és hazai társfinanszírozás, fejezeti támogatások aránya. A központi költségvetésből származó források összehasonlításánál figyelembe kell venni, hogy 2007-ben a Budapest 4-es metróvonal építésének támogatása 65,6 milliárd Ft-tal a központi költségvetésből származó szabályozott források között szerepelt, a 2008. évi javaslatban a beruházás tervezett EU-s támogatása miatt ez 49,4 milliárd Ft-tal csökkent.

Az európai uniós támogatások és a hazai társfinanszírozás, fejezeti támogatások 27,2%-os (67,3 milliárd Ft) többlete mellett a saját bevételek 13,8%-os (118,7 milliárd Ft) növekedésével számolt. Ezt azonban a törvényjavaslat indokolása nem támasztja alá, ezért azok tervezése kockázatot hordoz. Részletes modellszámítások hiányában nem megítélhető a számítások megalapozottsága, sem az egyes településtípusokat érintő hatása.

A helyi önkormányzati költségvetések egyensúlyát jellemző hiánymutató az elmúlt években a pénzügyi egyensúly ciklikusságát és romlását jelezte. A hiány a 2004. évi 16,5 milliárd Ft-ról a 2005. évben 81,4 milliárd Ft-ra, a 2006. évben 156,5 milliárd Ft-ra nőtt. A Pénzügyminisztérium előrejelzése szerint a 2007. évi várhatóan 85 milliárd Ft-ra csökken és a 2008. évben ismét növekszik. A hitelállományon

belül növekvő a rövid lejáratú (folyószámla) hitel aránya.

A hosszú lejáratú hitelállomány döntően kevés önkormányzatnál koncentrálódik, új jelenség a helyi önkormányzatok – ezen belül a megyei önkormányzatok – nagy összegű zártkörű kötvénykibocsátása.

Az önkormányzatok teljes hitelállománya (ezen belül jelentős folyószámlahitel) a 2007. év első felében 46,5 milliárd Ft-tal növekedett, emelkedett a kötelezettségállomány, ezen belül a lejárt fizetési határidejű tartozás is, mindezek várhatóan a kamatkiadások 30%-os növekedését okozzák 2007-ben.

A központi támogatás racionálisabb feladatellátásra való ösztönzésének tartalékai jelentős mértékben lecsökkentek, ezért továbbra is megoldásra vár az önkormányzati feladatok és a finanszírozási rendszer áttekintése és átalakítása.

A központi költségvetési kapcsolatokból származó források belső szerkezete az elmúlt években a személyi jövedelemadó (szja) részarányának növekedése eredményeként módosult. Az szja részaránya a 2005. évi 34,5%-ról a 2008. évi javaslatban 43,6%-ra emelkedett, eközben az szja-n belül a normatív módon felosztott rész 7 százalékponttal (54%-ról 61%-ra) emelkedett. (Az átengedett szja összetételének változását a 2. grafikon szemlélteti.)

A normatív hozzájárulások, támogatások fajlagos értékei az igénylési jogcímek többségében nominálértéken változatlanok, így összességében a működési célú központi támogatások reálértéke csökken, a fejlesztési források – elsősorban az EU-s támogatások és a hazai társfinanszírozás eredményeként – bővülnek.

A helyi önkormányzatok a fejlesztések megvalósításában 190 milliárd Ft euró-

irányzata 127,38 milliárd Ft, amely összegében 44,25 milliárd Ft-tal marad el az előző évi költségvetésben megállapított keretektől. A csökkenés döntő oka, hogy a fővárosi metróberuházást az előző évi 65,55 milliárd Ft-tal szemben 2008-ban 16,2 milliárd Ft-tal szerepel a szabályozott források között.

A metróberuházás figyelembevétele nélkül számított fejezetbeli fejlesztési

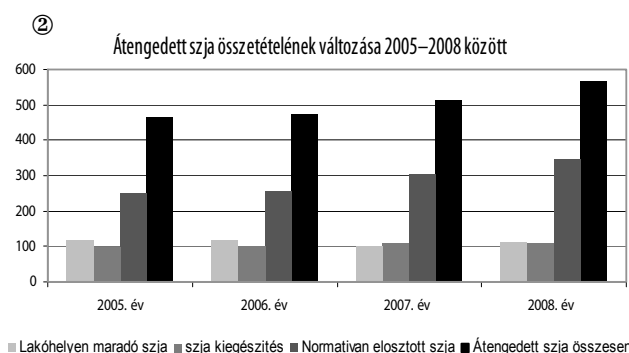
a költségvetési törvényjavaslatban.

A fejlesztési támogatások továbbra is leghangúlyosabb elemét a címzett és céltámogatások jelentik, amelyre a 2008. évi költségvetési törvényjavaslat 53 milliárd Ft előirányzatot tartalmaz. (3. grafikon)

A leghátrányosabb helyzetű kistérségek felzárkóztatásának támogatására 2008-ban – az előző évivel azonosan – 5,8 milliárd Ft előirányzat áll rendelkezésre, amelynek felhasználásáról az érintett régiókban – Nyugat-Dunántúl, Dél-Dunántúl, Észak-Magyarország, Észak-Alföld, Dél-Alföld – a regionális fejlesztési tanácsok dönthetnek. Az önkormányzatok fejlesztési és vis maior feladatainak támogatására 2008-ban az előző évivel megegyező összegű, 10,87 milliárd Ft áll rendelkezésre, amelynek felhasználásáról ez évben is a regionális fejlesztési tanácsok dönthetnek.

Pántlikázott normatívák

A normatív hozzájárulások 2008. évre tervezett összes előirányzata 23,8 milliárd Ft összegű, 3,4%-os

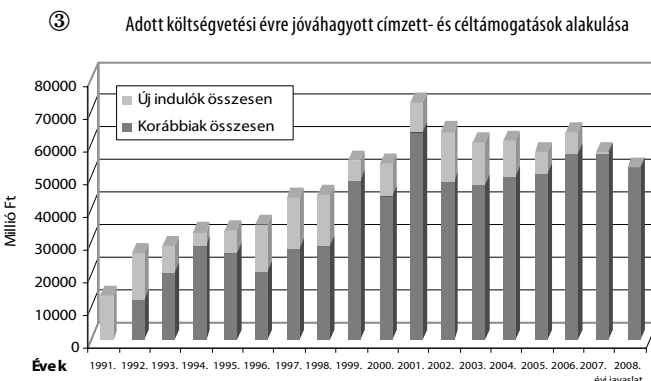

pai uniós támogatással és 128 milliárd Ft központi költségvetésből származó hazai társfinanszírozással számolhatnak. A helyi önkormányzatok és jogi személyiségű társulásaik uniós fejlesztési pályázatait szolgáló EU Önerő Alap a javaslat szerint a 2007. évi 10,1 milliárd Ft-ról 15,1 milliárd Ft-ra emelkedik, amelynek felhasználására vonatkozó szabályokban – az előző évhez hasonlóan – érvényesül az elmaradottság, illetve a jövedelmi viszonyok alapján a differenciált támogatás elve.

Támogatások, normatívák és átengedett szja

A fejlesztési célokat szolgáló költségvetési támogatások 2008. évi tervezett elő-

célú előirányzatok összességében 5,1 milliárd Ft-tal emelkednek. Ezen túl az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium fejezetben tervezett terület- és régiófejlesztési cél-előirányzat decentralizált hányada 4,9 milliárd Ft, a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapban 5 milliárd Ft összeg áll rendelkezésre fejlesztési célokra

átlagos csökkenéssel 681,2 milliárd Ft, rendszere közel azonos az előző évvel, csak kisebb változtatásokra kerül sor. Megszűnik a lakáshoz jutás feladatai támogatási jogcím, a támogatások fajlagos mértéke néhány kivételtől eltekintve megegyezik az előző évvel. Többlettámogatás csak néhány új feladathoz kapcsolódik.

A normatív kötött felhasználású támogatások 2008. évi előirányzata 164,6 milliárd Ft, amely összességében az előző évhez képest 3,6%-os növekedést jelent.

Az átengedett bevételek központi költségvetés és önkormányzatok közötti megoszlásának aránya a törvényjavaslat szerint nem változik, a településen beszedett személyi jövedelemadónak 40%-a, a gépjárműadónak 100%-a illeti meg az önkormányzatokat a 2008. évben is. A 2007. évi költségvetési törvénnyel elfogadott mértékű (8%) a minden települési önkormányzatot egységesen megillető hányad is.

Az önkormányzatokat megillető személyi jövedelemadó összege 10,1%-kal haladja meg az Országgyűlés által a 2007. évre megállapított előirányzatot. A törvényjavaslat szerint a növekmény csaknem négyötöd

Megnevezés	2007		2008		2007/2008
	millió Ft	megoszlás (%)	millió Ft	megoszlás (%)	%
Helyben maradó	102649,2	20,0	113060,0	20,0	110,1
Normatív alapon felosztott					
• megyei önkormányzatok részesedése	12204,4	2,4	12360,7	2,2	101,2
• állami hj-ok fedezete	291907,1	56,9	332750,7	58,9	114,0
Jövedelemkülönbség mérséklése	106485,3	20,7	107128,6	18,9	100,6
Mindösszesen	513246,0	100,0	565300,0	100,0	110,1

(78%) az állami hozzájárulások fedezeteként bevont személyi jövedelemadó részesedést növeli, így a megyei önkormányzatok részesedése és a jövedelemkülönbségek mérséklésére szolgáló összeg reálértéke – a tervezett 4,5%-os infláció figyelembevételével csökken. (Lásd: *fenti táblázat*)

Növekszik a saját bevételek aránya

A 2008. évi összes tárgyévi bevételein belül a saját bevételek aránya 28,9% (981 milliárd Ft). A saját bevételekből elvárt többletforrás a 2007. évi országgyűlési előirányzathoz viszonyítva 118,7 milliárd Ft, amely az inflációs előreljelzéseket meghaladó mértékű (13,8%-os) növekedésnek felel meg. A saját folyó bevételeken belül két százalékponttal emelkedtek (68%) az önkormányzatok sajátos bevételei (helyi adók, illetékek, bírságok) és csök-

kent az intézményi működési bevételek részaránya.

A javaslat alapján a központi költségvetési támogatás, hozzájárulás helyi önkormányzati bevételeken belüli aránya a 2007. évi 43,6%-ról 2008. évben 40,1%-ra csökken. Ezzel egyidejűleg a saját bevételek 13,8%-os, az európai uniós támogatások és a hazai társfinanszírozás, fejezeti támogatások 27,2%-os növekedésével számol a törvényjavaslat mellékletében bemutatott mérleg. Ezt szemlélteti a *lenti táblázat* (adatok milliárd Ft-ban).

A szabályozott források a 2008. évi javaslatban az előző évhez képest 50,1 Mrd Ft-tal (3,7%) csökkentek, amely a szerkezeti változások és a 2007. évi kiadáscsökkentő intézkedések együttes hatását tartalmazza.

A normatív hozzájárulások, támogatások fajlagos értékei az igénylési jogcímekek többsé-

gében nominálértéken változatlanok, így összességében a működési célú központi költségvetési támogatások reálértéke csökken, a fejlesztési források – elsősorban az EU-s támogatások és a hazai társfinanszírozás eredményeként – bővülnek.

A költségvetési törvényjavaslat az önkormányzati forrásszabályozásban alapvető változásokat nem tartalmaz (a törvényjavaslat általános indokolásában ennek magyarázata, hogy az önkormányzati rendszerben sincs elmozdulás).

A szabályozás egyes részleteit érintő változások a célzottabb, ésszerűbb feladatellátást szolgálják, azonban az önkormányzati feladatok és a finanszírozási rendszer (a kormány által korábban elrendelt és az ÁSZ által is indokoltan tartott) felülvizsgálatára, átalakítására a 2008. évben sem kerül sor.

Az indokolás szerint a helyi önkormányzatok – beleértve a helyi kisebbségi önkormányzatokat és a többcélú kistérségi társulásokat is – a 2008. évben hitelforrások nélkül számítva 3237 Mrd Ft-tal gazdálkodhatnak, amely 4,7%-kal haladja meg a 2007. évi költségvetési törvényjavaslatban bemutatott előirányzatot.

Megnevezés	2005. évi tény	Megoszlás (%)	2006. évi tény	Megoszlás (%)	2007. évi OGY előirányzat	Megoszlás (%)	2007. évi várható	Megoszlás (%)	2008. évi javaslat	Megoszlás (%)
GFS rendszerű bevétel összesen	2891,0	100,0	3053,4	100,0	3096,1	100,0	3148,2	100,0	3237,0	100,0
ebből: szabályozott források (támogatás és szja)	1321,3	45,7	1327,9	44,2	1349,0	43,6	1383,4	43,6	1298,9	40,1
ÁHT-n belüli átutalások	426,6	14,7	448,8	14,7	411,0	13,3	417,5	13,3	412,5	12,7
EU-s támogatás, hazai társfinanszírozás, fejezeti támogatások	94,3	3,3	155,3	5,1	250,7	8,1	192,5	6,1	318,0	9,8

A romlás mértékéről

A 2008. évi költségvetési törvényjavaslat a helyi önkormányzati költségvetések egyensúlyát jellemző hiánymutató alapján a pénzügyi egyensúly romlását jelzi. A PM előrejelzése szerint a hiány a 2007. évben várhatóan 85 Mrd Ft-ra csökken az előző évi 156,5 Mrd Ft-ról, de a 2008. évben ismét 111 Mrd Ft-ra növekszik.

Ennek finanszírozására felvett hitelekben belül emelkedett a működést finanszírozó rövid lejáratú (folyószámla) hitel, amely a kamatkiadásokat növeli. A hosszú lejáratú hitelállomány néhány önkormányzatnál koncentráltabb, új jelenség azonban, hogy az önkormányzatok – ezen belül különösen a megyei önkormányzatok – zártkörű kötvénykiadásai évről-évre, az 5–10 év múlva esedékes törlesztési kötelezettség fedezete (a jelenleg ismert feltételek mellett) nem tervezhető kellő biztonsággal.

A 2008. évi javasolt előirányzatok az önkormányzatok szabályozott forrásai között az illetmény növelésére nem tartalmaznak fedezetet, a közsférában a keresetek 2007. évi növelését szolgáló intézkedésekről a szakszervezetek és a kormány között létrejött megállapodás alapján a 2007. év után járó, 2008. január 16-án esedékes 13. havi illetmény kétheti részének fedezete céltartalékból évközben kerül átcsoportosításra.

A normatív hozzájárulások és támogatások

A normatívák fajlagos támogatása jellemzően változatlan marad.

A 75 fajlagos hozzájárulás közül csak hét emelkedik, egy pedig csökken, az új ellátottakra megállapított fajlagos hozzájárulás ötnél emelt, egyenél változatlan, egyenél pedig csökkentett összegű. A normatív hozzájárulások összességére 3,4%-os (23,8 Mrd Ft-os) csökkenés mellett 681,2 Mrd Ft-ot irányoz elő a benyújtott törvényjavaslat.

A településüzemeltetési, igazgatási és sportfeladatok, valamint a társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve súlyos foglalkoztatási gondokkal küzdő települési önkormányzatok feladataihoz járó fajlagos hozzájárulás szerény mértékben növekszik.

Az önkormányzati igazgatásban a körjegyzőségek számának növekedése, az üdülőhelyi feladatoknál az idegenforgalom bővülése következtében emelkedik a normatíva javasolt előirányzata.

A szociális és gyermekvédelemben a normatív hozzájárulása 2008. évi előirányzatainak kialakításánál számoltak az alapszolgáltatásokat igénybevevők számának bővülésével és a rászorultsági elv fokozottabb érvényesítésével.

A közoktatás finanszírozása a 2007. évben elfogadott módosításnak megfelelően a költségvetési évről tanévre változott, egyben az alap-

normatívák számítása tanulólétszám helyett teljesítménymutatón alapul. Ennek következtében a közoktatás 2008. évi finanszírozásában az első nyolc hónapban az előző évi költségvetési törvény által meghatározott determináció érvényesül. A benyújtott törvényjavaslat a 2008/2009-es nevelési évre, illetve tanévre határozza meg a közoktatási alap-, a kiegészítő- és a szociális juttatások normatíváinak körét, feltételeit és a hozzájuk kapcsolódó fajlagos támogatási összegeket, valamint az előzőek figyelembevételével számított előirányzatokat.

A normatívák közötti szerkezeti változások a közoktatási törvényben meghatározott teljesítménykövetelményeket közvetítik, egyúttal a normatívák száma is csökken, pontosabbá válik a közoktatási alap, kiegészítő és a szociális juttatások tartalma, illetve elkülönülése. A közoktatási törvény 2007 júniusi módosítása alapján elindul az óvodáskorúak teljes körű ellátását célzó három éves program, fokozottabb gondoskodásban részesülhetnek a sajátos nevelési igényű gyermekek, az alapfokú művészetoktatásban erőteljesebb ösztönzést kap a minőségi munka, a kedvezményes óvodai, iskolai, kollégiumi étkezéshez való normatív hozzájárulás 2008. január 1-jétől kibővíti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő 5. évfolyamos általános iskolai tanulók ingyenes étkeztetésével.

A közszolgáltatások finanszírozásában növekszik az önkormányzatok saját forrásainak aránya, szerepe, az ellátások színvonalában meglévő különbségek növekvő mértékben függnek a fenntartó önkormányzatok költségvetési helyzetétől, bevételszerző képességétől.

Az önhibájukon kívül hátrányos helyzetben lévő önkormányzatok esetében (az önkormányzatok harmada) az alacsony helyi jövedelmi, vagyoni háttér csak korlátozott forrásbevonást tesz lehetővé.

A költségvetési egyensúly javításával összefüggő központi forráscsökkentésre a helyi önkormányzatok a 2007. évi költségvetés jóváhagyása és a végrehajtása során ellentmondásosan – részben tényleges megtakarítást eredményező helyi szervezési intézkedésekkel, létszámcsökkentéssel, részben a hiány kölcsönforrásokból történő finanszírozásával, növekvő eladósodással – reagáltak. A finanszírozási feszültségek és az EU-s támogatással megvalósuló fejlesztések fenntarthatóságára vonatkozó információhiány 2008-ban is növeli az önkormányzati költségvetések tervezésének és végrehajtásának előző évi költségvetéssel kapcsolatos ÁSZ-véleményben is jelzett kockázatát.

Szerkesztette: N. E.

Az Állami Számvevőszék jövő évi költségvetésről szóló véleményének teljes változata a www.asz.hu weblapon olvasható